

Bc. Anna Fremrová:

Motivy, obrazy a (auto)stylizace českého dekadentního symbolismu

posudek vedoucího diplomové práce

Ústav české literatury a komparatistiky FF UK

Anna Fremrová se rozhodla prozkoumat poetické výkony českého dekadentního symbolismu přelomu devatenáctého a dvacátého století, a to důsledněji, než bylo dosud obvyklé, a v dosti širokém materiálovém záběru. Snažila se podat komplexní přehled motivů a obrazů, resp. tvůrčích metod v textech představitelů tohoto směru, přičemž zvláštní pozornost věnuje vztahu literatury a výtvarného umění, důrazu na vizualitu.

Dekadentní symbolismus se zprvu projevoval v rámci širší tendence modernismu v české literatuře daného období (i jako jeho synonymum), vyjadřoval jak nové úsilí stylové, tak novátorství založené na intuitivním zření, touze pronikat za vnější jevy, k podstatám a přesahům věcí. Obsah a význam dekadence se v dobovém českém písemnictví a v pozdějších reflexích pohybuje v závislosti na různorodých perspektivách ve značném rozpětí: od hanlivého označení „nového pro nové“ ke gestu jeho provokativního přijetí; mezi širokým vymezením modernismu a jeho vypjatou polohou, krajní možností; mezi určitou formou příznakovosti (především v poezii a próze) a celistvým fenoménem skládaným postupně z programových výkonů. Pojem dekadence a přívlastek dekadentní jsou v české kultuře spjaty především s literaturou, z hlediska témat a motivů pojmenovávají ovšem rovněž specifický stylový proud výtvarného umění – jejich stratifikační přehled podal Otto M. Urban v publikaci *V barvách chorobných*, a autorka jeho inspirace odpovídajícím způsobem využila. Zároveň vymezila dekadentní symbolismus nezjednodušeně a nuancovaně, osvědčila přitom širokou a spolehlivou znalost sekundární literatury. Ocenit lze v této souvislosti obezřetnou a funkční práci i s dalšími pojmy a fenomény (autostylizace, stylizace, individualismus, synestézie atp.). Za vhodné a výhodné považují využití Pynsentova pojmu interstatualita a jeho domyšlení v širším, přeneseném významu jako interpretačního východiska a hlediska prostorově-hraniční konfrontace v různých rovinách výstavby uměleckého díla.

V zásadních kapitolách práce autorka předkládá, charakterizuje a dokumentuje (byť někdy stručněji) – pestrý rejstřík výsledovaných motivů v promyšleném členění, ukazuje zároveň jejich vzájemné vazby (zvláště prostřednictvím výše zmíněných pojmů obecnějšího dosahu) a přirozené překryvy: v oddílech Hraniční stavy těla a mysli, Omámení – opilost, otrava, Imaginativní světy Neznáma, Duše jako prostor, Vyhaslé ohně – monochromatický svět a interstatus dne, Hniloba rozklad, zhnusení, Smrt, Květy zla, Bytosti na hraně, Žena a sexualita, Spiritualita, Synestézie a extrémní apel na smysly. Úplnost

(komplexnost) materiálu je v podobných přehledech vždy věci diskutabilní, výběr v předložené práci však působí reprezentativně a vzhledem zaměření na tematiku a motiviku přesvědčivě.

Závěrem lze konstatovat, že Anna Fremrová ve své diplomové práci bez pochybností naplnila stanovený cíl, zároveň prokázala schopnost fundované literárněhistorické práce s poetickým materiálem, jeho klasifikace a zvláště objevného interpretačního čtení a výkladu.

Doporučuji její práci k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

PaedDr. Luboš Merhaut, CSc.

1. září 2020 v Praze